

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 4364/5.9.2017

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η****85/2017**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 13.12.2016 και ώρα 10:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, Βασίλειο Καραποστόλη, Καλλιόπη Διαμαντάκου και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόν το μέλος Γεώργιος Πλειός, το οποίο είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αικατερίνη Κοντοπούλου, υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο ΜΕΓΑ, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΕ, αναφορικά με την υποχρέωση σεβασμού των διαφορετικών απόψεων και την επίδειξη ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς στα συμμετέχοντα στις εκπομπές πρόσωπα. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από επτά καταγγελίες πολιτών (με αριθμό πρωτοκόλλου 5249/03.07.2015, 5255/03.07.2015, 5281/03.07.2015, 5324/03.07.2015, 5372/03.07.2015, 5426/03.07.2015 και 5512/03.07.2015 αντιστοίχως).

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 469/16.07.2015, ο οποίος χρεώθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ειρήνη Κεραμήτσου και στον ειδικό επιστήμονα Γεώργιο Αναγνωσταρά. Η διοικητική υπάλληλος Ειρήνη Κεραμήτσου υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1070/28.07.2015 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, ο ειδικός επιστήμονας Γεώργιος Αναγνωσταράς υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1183/11.09.2015 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Αναστάσιος Κωνσταντινίδης, δικηγόρος Αθηνών. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο, ο πληρεξούσιος δικηγόρος απάντησε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 19.12.2016 και ώρας 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 7671/04.11.2016 υπόμνημα.

Την 28.3.2017 και ώρα 10.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη και το μέλος Γεώργιος Πλειός, έχοντας ενημερωθεί σχετικώς. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και άκουσε την Δήμητρα Παπαδοπούλου εκ των μελών της, που είχε οριστεί, από τον Πρόεδρο, εισηγήτρια.

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό, μεταξύ των άλλων, την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση των πληροφοριών και των ειδήσεων και τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου.
2. Σύμφωνα περαιτέρω με τους κανόνες του κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών απόψεων και να υπερασπίζονται την ελευθερία μετάδοσης αυτών. Οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και με ίσους όρους. Ειδικότερα, το άρθρο 3 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών*

απόψεων και να υπερασπίζονται την ελευθερία μεταδόσεώς τους. Οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και με ίσους όρους».

3. Εξάλλου, οι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί υπέχουν την υποχρέωση να συμπεριφέρονται με αξιοπρεπή τρόπο στα αναφερόμενα και τα συμμετέχοντα στις ενημερωτικές εκπομπές τους πρόσωπα και να σέβονται την προσωπικότητα και την τιμή τους. Ειδικότερα, το άρθρο 9 παρ. 2 του ΠΔ 77/2003 ορίζει τα εξής: *«Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ειδικότερα, δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειάς τους».*
4. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.
5. Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων προκύπτει ότι οι τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να σέβονται εμπράκτως όλες τις απόψεις και να συμπεριφέρονται με ορθό και αξιοπρεπή τρόπο στα πρόσωπα που τις εκφράζουν. Όταν επομένως απευθύνεται ερώτηση σε κάποιο πρόσωπο από ρεπόρτερ ενημερωτικής εκπομπής, θα πρέπει να παρέχεται στο πρόσωπο αυτό εύλογος χρόνος για να εκφράσει τις απόψεις του ολοκληρωμένα. Δεν επιτρέπεται ιδίως η αφαίρεση του λόγου από το πρόσωπο αυτό, όταν οι εκφραζόμενες θέσεις του φαίνονται να μη συμφωνούν με την κεντρική τοποθέτηση της προβαλλόμενης ενημερωτικής εκπομπής.

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, στα οποία περιλαμβάνονται και οι ευρισκόμενοι στο αρχείο του ΕΣΡ ψηφιακοί δίσκοι με την επίμαχη ροή προγράμματος, και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής.

Ο ελεγχόμενος τηλεοπτικός σταθμός μετέδωσε κατά την 2.07.2015 την ενημερωτική εκπομπή ΕΛΛΑΔΑ ΩΡΑ ΜΗΔΕΝ. Κατά την προβολή της εκπομπής, μεταδόθηκε

θέμα που αφορούσε στις «ουρές» έξω από τις τράπεζες που σχημάτιζαν οι συνταξιούχοι προκειμένου να λάβουν το ποσό της σύνταξης που τους αναλογούσε βάσει των επιβληθέντων περιορισμών στην κίνηση των κεφαλαίων. Κατόπιν προτροπής της παρουσιάστριας, ο δημοσιογράφος της εκπομπής έθεσε ερωτήσεις σε κάποιους από τους συνταξιούχους σχετικά με τις σκέψεις τους, καθώς περίμεναν τη σειρά τους για να εξυπηρετηθούν. Κατά τη δεύτερη σύνδεση της εκπομπής με τον δημοσιογράφο της, ο τελευταίος μετέφερε την πληροφορία ότι υπήρχε μεγάλη ταλαιπωρία και ότι οι συνταξιούχοι τόνιζαν ότι το ποσοστό της σύνταξης που ελάμβαναν ήταν ανεπαρκές για να καλύψει τις ανάγκες τους. Ο δημοσιογράφος ανέφερε ότι θα έκανε μία προσπάθεια να μιλήσει σε κάποιους από τους συνταξιούχους. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, ένας από τους συνταξιούχους έκανε κίνηση προς το μέρος του και ο δημοσιογράφος τον ρώτησε ποιες ανάγκες θα κάλυπτε με το ποσό που θα ελάμβανε. Ο συνταξιούχος απάντησε τότε ότι το θέμα δεν ήταν οι ανάγκες, αλλά το ότι η πατρίδα έχει κάποιους ανθρώπους που αγωνίζονται να σταματήσουν την επαιτεία και αυτούς που προβαίνουν σε αυτοκτονίες. Πριν προλάβει να ολοκληρώσει ο συνταξιούχος, η παρουσιάστρια παρενέβη και είπε στον δημοσιογράφο ότι θα επανέρχονταν στο θέμα αργότερα. Στο πλάνο, φαίνεται ο δημοσιογράφος να απομακρύνει το μικρόφωνο από τον συνταξιούχο και να τον απωθεί ήπια ενώ ο τελευταίος φαίνεται να επιθυμεί να συνεχίσει τις δηλώσεις του.

Η εγκαλούμενη εταιρεία προβάλλει τον ισχυρισμό ότι ο σταθμός παρείχε επαρκή χρόνο στο εμφανιζόμενο πρόσωπο για να εκφράσει τις απόψεις του και ότι η καταγγελλόμενη αφαίρεση του λόγου του ουδέποτε έλαβε χώραν, αν και ο ερωτώμενος συνταξιούχος επιχείρησε να οδηγήσει τη συζήτηση σε άσχετο με τη ροή του προγράμματος θέμα. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αβάσιμος και απορριπτέος. Οι συνθήκες υπό τις οποίες έλαβε χώραν το συγκεκριμένο περιστατικό και ειδικά το γεγονός ότι ο ερωτώμενος είχε ήδη αρχίσει να αναπτύσσει ένα σκεπτικό που φαινόταν να έρχεται σε αντίθεση με την κεντρική θέση της εκπομπής, ότι δηλαδή υπάρχει ταλαιπωρία των συνταξιούχων στις ουρές, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η αφαίρεση του λόγου του έγινε επειδή ο ερωτώμενος εξέφραζε θέσεις που έθεταν σε άλλη βάση το ερώτημα που του είχε τεθεί. Εξάλλου, ο άκομπος τρόπος με τον οποίον απομακρύνθηκε ο συνταξιούχος από το μικρόφωνο αντίκειται στην υποχρέωση των

τηλεοπτικών φορέων να συμπεριφέρονται με αξιοπρέπεια στα πρόσωπα που συμμετέχουν στις εκπομπές τους.

III. Υπαγωγή

Ενόψει όλων αυτών, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, αφαιρώντας τον λόγο από πρόσωπο που εξέφραζε απόψεις που έρχονταν σε αντίθεση με την κεντρική θέση της προβαλλόμενης εκπομπής, παραβίασε - εκ προθέσεως - τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις. Μειοψήφησε ο πρόεδρος Αθανάσιος Κουτρομάνος και τα μέλη Ευαγγελία Μήτρου και Καλλιόπη Διαμαντάκου, κατά την άποψη των οποίων δεν αποδείχθηκε η διάπραξη των αποδιδόμενων στην εγκαλούμενη εταιρεία παραβάσεων και θα έπρεπε η τελευταία να απαλλαγεί των σχετικών κατηγοριών.

Την 3^η.4.2017 και ώρα 10.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε νέα διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, με θέμα την επιβλητέα στον σταθμό διοικητική κύρωση. Παρέστησαν τα μέλη που είχαν παραστεί την 28^η.3.2017 πλην του μέλους Γιώργιου Πλειού.. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια αφού άκουσε το μέλος Δήμητρα Παπαδοπούλου έκρινε κατά πλειοψηφία ότι έπρεπε να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση και δη εκείνη της συστάσεως. Μειοψήφησε ο αντιπρόεδρος Ροδόλφος Μορώνης και τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Νικόλαος Κιάος, κατά την άποψη των οποίων έπρεπε να της επιβληθεί πρόστιμο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΕΣΡ

Δέχεται ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε - εκ προθέσεως - την υποχρέωση έμπρακτου σεβασμού των διαφορετικών απόψεων και επίδειξης ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς στα συμμετέχοντα στις ενημερωτικές εκπομπές πρόσωπα, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΕ, ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού MEGA, τη διοικητική κύρωση της συστάσεως: όπως σέβεται

εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών απόψεων και συμπεριφέρεται με ορθό και αξιοπρεπή τρόπο στα εμφανιζόμενα στις ενημερωτικές εκπομπές πρόσωπα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 3^η Απριλίου 2017 και δημοσιεύτηκε την 20^η Σεπτεμβρίου 2017.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ